

HOMEMADE KAARSEN

Zelf kaarsen maken
voor elk seizoen

Ebi & Emmanuel Sinteh

TERRA

Inhoud

6

INLEIDING

13

GEUR & GEHEUGEN

23

KAARSEN MAKEN 101

Was
Soorten kaarsen en was
Pitten
Geur
Benodigdheden
Terminologie

142

AANBEVOLEN LEVERANCIERS
DANKWOORD

51

LENTE

Morning Dawn waxinelichtjes
Citrus Grove geurwasblokjes
Botanische bolletjeskaars
Rustgevende en revitaliserende
aromatherapiekaars

97

HERFST

Evening Glow potkaars
Rolkaarsen van bijenwas
Kampvuurkaars met houten pit
Gedraaide kaars

73

ZOMER

Gather Together kandelaarkaars
Zonnige citronellakaars voor buiten
Zomerkaars met geperste bloemetjes
Wanderlust reiskaars
Zeeschelpkaarsen

121

WINTER

Driepitskaars met winterspecerijen
Feestelijke pronkkaars
Into the Woods stompkaars
Sierlijk beschilderde kaarsen

Inleiding

ZOLANG WIJ ONS KUNNEN HERINNEREN, als stel, maar ook individueel, genieten we van het moment dat we thuiskomen, in een omgeving waar we ons blij en op ons gemak voelen, of waar we überhaupt iets voelen. Niets is zo fijn als de voordeur na een lange dag achter je dicht te trekken, een kaarsje aan te steken en even heerlijk te ontspannen. Of, als je meer een ochtendmens bent, op te staan, een ontbijtje klaar te maken, en daar bij flakkerend kaarslicht van te genieten. Het zijn dit soort kleine details en momenten waardoor je huis een thuis wordt.

Tijdens het inrichten van ons huis realiseerden we ons al snel hoe belangrijk kaarsen en geuren kunnen zijn voor het creëren van sfeer en ambiance. Het bleek dat veel van onze herinneringen aan geuren gebonden zijn. Van Emmanuels lange nachten bij kaarslicht tijdens zijn studie aan de universiteit in Nigeria (vanwege regelmatige stroomstoringen) tot gezamenlijke winkelmiddagen, op zoek naar geurkaarsen voor onze eerste flat in Aberdeen. De afgelopen jaren hebben we allemaal veel tijd in huis doorgebracht en zijn we gaan beseffen hoeveel plezier er tussen vier muren te beleven valt, als je de inrichting van de ruimte aandacht geeft en details toevoegt waar je blij van wordt.

Het concept van thuis genieten werd de katalysator en de motivatie voor Our Lovely Goods, waarbij kaarsen de hoeksteen vormen.

We hadden er altijd van gedroomd om samen een bedrijf te beginnen en Ebi's moederschapsverlof leek het perfecte moment om de stap te zetten. Bij ons thuis branden altijd kaarsen, maar we hadden er nooit aan gedacht om ze zelf te maken. Na een periode van onderzoek veranderden we onze keuken in een productielocatie en kon het testen beginnen. We wisten nog niet precies hoe ons merk eruit zou gaan zien, maar vaststond dat we kaarsen wilden maken met geuren die een verhaal vertellen, en die mensen in gedachten naar een gebeurtenis of plaats transporteren.

Na veel vallen en opstaan, experimenteren met verschillende soorten was, pitten en oliën, en een heleboel missers met ‘geurkaarsen’ zonder geur, kregen we het uiteindelijk onder de knie. Our Lovely Goods was een feit: een merk dat een verlengstuk is van wie we zijn, en waarin onze passie voor wonen, gezinsleven en afkomst samenkomen.

De eerste lijn bestond uit vier geuren die elk geïnspireerd waren op een speciale plek of bepalend moment in ons leven. Het was een waanzinnige en verrassend emotionele ervaring om geuren te vinden die onze bijzondere herinneringen reflecteerden. De eerste kaars in de lijn noemden we The Month of May.

Mei 2018 was voor ons heel belangrijk. Het was de maand waarin onze eerste dochter geboren werd, maar tevens de maand waarin Ebi’s vader, een paar dagen na Ebi’s bevalling, geheel onverwachts overleed. Onze eerste dochter was het lichtpunt dat ons door die pijnlijke periode heen sleepte, vandaar dat we voor deze kaars kozen voor oliën met frisse en stemmingsverbeterende geuren, zoals May Chang en basilicum. Ebi’s vader zou gewild hebben dat we toch een soort goed gevoel uit de pijn van het verlies zouden halen, dus we vonden dat een heldere en verkwikkende geur in dit geval op zijn plaats was. Een andere kaars uit de eerste lijn was de Road to Port Harcourt, geïnspireerd op Emmanuels geboortestad, Port Harcourt, in Nigeria. De geur is diep en aards, met grasachtige tonen van vetiver en kruidige tonen van zwarte peper die herinneren aan de stad waar Emmanuel zijn jonge jaren doorgebracht heeft.

Dit is wat het maken van kaarsen zo bijzonder voor ons maakt. De mogelijkheid om door middel van geuren gevoelens te creëren en herinneringen naar boven te halen, heeft iets magisch.

Onze website ging in 2019 online, en sindsdien hebben onze kaarsen en andere producten de wereld veroverd – van Schotland, waar we wonen, en de rest van het VK, tot Finland, Oostenrijk, en zelfs Taiwan. Het is echt fantastisch om de producten waar we met zo veel passie aan werken in zo veel huizen over de hele wereld terug te zien, en daarnaast hebben we vele honderden mensen door middel van workshops en cursussen de kunst van het kaarsen maken mogen bijbrengen.

Uitdrukking geven aan wie we zijn door middel van geuren, en dit delen via ons eigen merk, is echt een droom, en met dit boek streven we ernaar om die droom met jou te delen en je aan te moedigen om jouw thuisgevoel in kaarsen en geuren te vangen. Het is een eenvoudige manier om alledaagse momenten te veraangename, en het gevoel van trots wanneer je met je eigen handen een prachtige kaars gemaakt hebt, is geweldig. Daarnaast streven we er ook naar dat je kaarsen gaat beschouwen als een belangrijk aspect in je interieur.

Hoe gebruik je dit boek?

In dit boek geven we uitleg over de beginselen van het maken van je eigen kaarsen, variërend van geparfumeerde potkaarsen tot waxinelichtjes en kandelaarkaarsen. Verder geven we uitgebreide informatie over verschillende soorten was, essentiële olie, geurolie en pitten, en over het mengen van de ingrediënten. We hebben ook leuke projecten toegevoegd om je kaarsenavontuur mee te beginnen, waarbij de focus ligt op het volgen van het ritme van de seizoenen door het gebruik van bepaalde geuren en ingrediënten.

In het tweede hoofdstuk, 'Kaarsen maken 101', behandelen we de bouwstenen van de kaarsenmakerij om je klaar te stomen voor de verschillende projecten. De gebruikte technieken zijn relatief eenvoudig, maar de edele kunst van het kaarsen maken leer je niet zomaar door er simpelweg over te lezen. Als je het echt onder de knie wilt krijgen, is een proces van vallen en opstaan, waarbij je voortdurend nauwkeurige aantekeningen maakt, onvermijdelijk.

De rest van het boek is opgedeeld in seizoenen. Aan het begin van elk hoofdstuk geven we een lijstje van onze favoriete geuren voor de verschillende jaargetijden, en het type kaars dat het best bij die periode past. Denk dan aan kandelaarkaarsen voor zomeravonden en etentjes met vrienden (*zie blz. 76*), knisperende potkaarsen met houten pit voor in de herfst (*zie blz. 110*), of geurige aromatherapiekaarsen met allerlei heerlijk, botanisch voorjaarsspul.

Veel mensen zien kaarsen puur als iets voor de herfst en winter, maar wat ons betreft kun je (en moet je!) er juist het hele jaar door van genieten.

Geur & geheugen

De wetenschap van geur

Wij zijn zeker geen neurowetenschappers (hoewel Ebi in een ander leven wel een tijdje medicijnen gestudeerd heeft), maar het is al heel lang bekend dat geuren een belangrijke trigger kunnen zijn voor herinneringen, en ons vermogen versterken om informatie op te diepen of te herkennen. Dat komt doordat het olfactorisch systeem van het brein betrokken is bij het reguleren van emoties en het emotionele geheugen. Olfactorische herinneringen (herinneringen getriggerd door geur) worden vaak omschreven als onvrijwillige herinneringen. De link tussen een geur en een herinnering kan diep, intens en lastig te beschrijven zijn.

Olfactorische herinneringen verschillen sterk van andere soorten herinneringen, door de sterke link met het emotionele geheugen. De olfactorische zenuw of reukzenuw ligt direct naast de amygdala (een deel van het brein dat verantwoordelijk is voor specifieke emoties) en slechts een paar synapsen verwijderd van de hippocampus (die verantwoordelijk is voor het langetermijngeheugen). Onderzoek heeft ook uitgewezen dat het olfactorische geheugen vrijwel niet vervaagt, omdat de herinneringen extreem diepgeworteld zijn.

Het Proustiaanse moment

In de twintigste eeuw beschreef de schrijver Marcel Proust op eloquente wijze het fenomeen van een herinnering die door een zintuiglijke ervaring in gang werd gezet. In zijn werk *À La Recherche du Temps Perdu* (Op zoek naar de verloren tijd) zegt Proust het volgende:

'... Ik bracht een lepeltje thee naar mijn mond waarin ik zojuist een stukje madeleine zacht had laten worden. Maar op het moment dat het slokje thee vermengd met cakekrumels mijn smaakpapillen raakte, ging er een rilling door mijn hele lijf, als reactie op het buitengewone gevoel dat me overviel. Ik had niet langer het gevoel dat ik middelmatig, onbeduidend en sterfelijk was. Waar kon het vandaan komen, dit bijna euforische gevoel? Ik voelde dat het te maken had met de smaak van de thee en cake, maar dat het oneindig veel verder ging dan dat. Het moest iets anders zijn. Wat betekende het? Hoe kon ik het bevatten?'

In deze passage beschrijft Proust hoe de smaak van de madeleine dierbare jeugdherinneringen aan logeerpartijtjes bij zijn tante naar boven haalde, waarbij hij altijd in thee gedoopte madeleines kreeg. Deze literaire beschrijving werd al snel bekend als het Proustiaanse moment: *'het plotseling, onvrijwillig oproepen van een emotionele herinnering'*.

Zowel op zakelijk vlak als bij het ontwikkelen van nieuwe geurmengsels en namen ligt onze focus op welke gevoelens de verschillende aroma's oproepen, waar ze ons aan doen denken, en welke emotie of herinnering we ermee willen oproepen. Aan het begin van ons avontuur was het allemaal erg intuïtief en waren we ons niet bewust van de onderliggende neurologische effecten, maar het was fascinerend om gaandeweg te leren hoe wetenschap, geuren en emoties met elkaar in verband staan.

Emmanuel

Rode draad in vrijwel alles wat we doen is onze Nigeriaanse afkomst. We komen allebei uit een cultuur waarin familie, samen genieten van lekker eten en goede muziek, en een ontspannen leefstijl centraal staan. Nigeria, met zijn zintuigelijke overdaad aan kleuren en texturen, en zijn onvergetelijke bevolking, is voor ons een enorme inspiratiebron.

Mijn kindertijd in Port Harcourt, Nigeria, heeft me op veel manieren gevormd. Het is een ruige stad die nooit tot rust komt. PH, zoals we het ook wel noemen, is zeker geen stad voor doetjes, maar als je er, zoals ik, geboren en getogen bent, leer je vanzelf de zachte kant kennen die je op het eerste gezicht niet zou verwachten.

Eten is een terugkerend thema in mijn jeugdherinneringen, en dan met name de geuren en specerijen in mijn favoriete gerechten. Ik bracht veel tijd door in de keuken, samen met mijn moeder en zussen, en keek vol bewondering toe hoe ze met de verschillende kruiden, specerijen en groenten in de weer waren. Ik genoot van de zalige geuren die zich door het huis verspreidden, en die mijn nog jonge zieltje verhieven. De vele sessies in de keuken hebben onbewust geleid tot mijn liefde voor geuren, en de manier waarop ze je stemming kunnen beïnvloeden en je geest kunnen verrijken.

Een andere krachtige herinnering was het regenseizoen. Ik genoot dan van de dikke druppels die de grond raakten, waarbij warme, aardse geuren vrijkwamen, en van de bomen en planten die in bloei schoten en talloze vlinders en vogels aantrokken. Als kleine jongen plukte ik tijdens het spelen altijd een klein bosje verse kruiden of bloemen dat ik in mijn broekzak stopte, zodat ik alleen mijn hand in mijn broekzak hoefde te steken om een vleugje van het verse, kruidige aroma op te snuiven.

Inmiddels is het ruim twintig jaar later en woon en werk ik in het noordoosten van Schotland, maar die herinneringen zijn nog altijd bepalend voor mijn benadering van geuren, het maken van kaarsen, en de inrichting van ons huis.

Je huis hoort een plek te zijn waar je je volledig op je gemak voelt. Waar je je af kunt sluiten van de stress en hectiek van de buitenwereld, waar het oké is om de hele dag in je pyjama te lopen, waar je een bak muesli je avondeten mag noemen, en waar je je favoriete nummer keihard op repeat mag zetten om te dansen.

Geur is al sinds mijn vroegste jeugd onlosmakelijk verbonden met mijn geheugen. Ik herinner me bijvoorbeeld nog de geur van ons eerste huis in Schotland, een paar duizend kilometer van mijn geboorteplaats in Nigeria. Schuifelend achter mijn ouders beklom ik de trap en keek naar het granieten huis, waarvan het grijze steen glinsterde in het zonlicht. Mijn vader opende de deur naar wat een compleet nieuwe wereld leek. Na bekomen te zijn van de eerste schok van het ijskoude huis, snoof ik de vage maar opvallende geur van de houten vloeren op, terwijl mijn broertjes en ik de verschillende kamers verkenden.

Beneden was de studeerkamer, die al snel mijn favoriete plek werd om te spelen en dagdromen. Ik associeer die kamer sterk met de geur van potloden en papier, en heb nog regelmatig flashbacks naar hoe ik daar uit het raam naar de tuin zat te staren. In de lente en zomer stond het raam vaak open en kon je de tuin duidelijk ruiken – de geur van gemaaid gras en ontluikende struiken, heggen en bloemen.

Introvert als ik ben is mijn huis altijd een soort toevluchtsoord geweest, en ik wist al op jonge leeftijd dat je met behulp van stoffen, meubels en, niet in de laatste plaats, geuren een ruimte kunt creëren waar je je geborgen en veilig voelt. Ik brandde vaak kaarsen en waxinelichtjes in mijn slaapkamer, omdat ik het gewoon prettig vond als een kamer lekker rook als ik binnenkwam. Als klein meisje had ik nooit kunnen bedenken dat ik ooit mijn brood zou verdienen met het maken van kaarsen.

Ons bedrijf heeft zich altijd gericht op de manier waarop geuren je gevoel kunnen beïnvloeden, op hoe kleine dingen je huis tot een thuis kunnen maken, en op het vieren van momenten en herinneringen waar je blij van wordt. We hopen dat dit boek je niet alleen zal stimuleren om projecten aan te pakken die leuk zijn om te doen, maar je ook leert om kaarsen en geuren te creëren die je blij maken en dierbare geurherinneringen uit je leven naar boven halen.

Kaarsen maken 101

Was

Een van de belangrijkste overwegingen bij het maken van kaarsen is het soort was dat je gebruikt: we hebben het dan over de vorm waarin hij geleverd wordt en de basisingrediënten. De keuze van de was hangt af van verschillende factoren, zoals het soort kaarsen dat je maakt, het soort was dat je het liefst gebruikt (vind je het bijvoorbeeld belangrijk om een volledig natuurlijke was te gebruiken), de gewenste geurafgifte*, de moeilijkheidsgraad van het project, en zelfs van de afwerking van de kaarsen. Neem vooraf rustig de tijd om te beslissen welke was geschikt is voor je project.

*De geurafgifte is de hoeveelheid aroma die de kaars verspreidt. De geur die de kaars afgeeft wanneer hij nog niet brandt, noemen we koude afgifte. Wanneer de kaars brandt, spreken we van warme afgifte.

Wat is een kaars?

In principe is een kaars een blok brandstof (de was) met daarin een pit die aangestoken wordt, waardoor de brandstof licht, warmte en soms geur produceert. Vroeger werden kaarsen primair als lichtbron gebruikt, maar in de loop der tijd zijn ze een belangrijk onderdeel van het interieur gaan vormen, wat geleid heeft tot de introductie van allerlei nieuwe technieken en materialen.

Wasvormen

BLOKKEN

Was is verkrijgbaar in rechthoekige blokken. Het formaat kan onhandig zijn, omdat je bij kaarsen die lichter zijn dan het blok, gedwongen bent om het blok in kleinere, handelbare stukken te breken. Bijkomend nadeel van blokken is dat het, vanwege het minimale oppervlak, langer duurt om ze te smelten dan andere vormen. Voordeel is dat ze minder kastruimte innemen.

VLOKKEN

Dit zijn kleine, onregelmatig gevormde stukjes was. De platte, brede vlokken hebben een relatief groot oppervlak, waardoor ze snel en makkelijk smelten, en bovendien zijn ze eenvoudig af te wegen.

PELLETS

Waspellets of -parels worden op dezelfde manier gebruikt en verpakt als vlokken, maar hebben een iets andere vorm. Een voordeel is dat ze goed bestand zijn tegen condensatie, wat het productieproces en/of de kwaliteit van de uiteindelijke kaars kan beïnvloeden.

BIJENWASVELLEN

Dit zijn vellen die van oudsher gebruikt worden als bodem voor honingraten in bijenkorven, maar door ze om een lange, onbewerkte pit te wikkelen kun je er ook kaarsen van maken.

Soorten was

SOJAWAS

Sojawas is een van de recente vondsten van de kaarsenindustrie. Hij is begin jaren negentig ontwikkeld vanwege de stijgende vraag naar natuurlijke kaarsen. Het is onze favoriete was omdat hij goed werkt met de meeste geuren en zeer geschikt is voor potkaarsen. De was brandt bovendien heel zuiver, wat betekent dat er geen schadelijke stoffen vrijkomen, en een stuk langzamer dan andere soorten, waardoor de kaarsen lang meegaan!

BIJENWAS

Bijenwas is waarschijnlijk de oudste was voor kaarsen en werd door oude beschavingen over de hele wereld gebruikt. Deze was is perfect voor losse kaarsen, zoals stompkaarsen of kandelaarkaarsen, omdat het een van de hardste soorten is.

PARAFFINEWAS

Paraffinewas, of 'minerale' was, wordt gewonnen uit geraffineerde aardolie. Het is een vrij goedkope was die veel door grote fabrikanten gebruikt wordt, omdat hij veel geur en kleur vasthoudt. Paraffinewas is er met verschillende smeltpunten, wat deze was geschikt maakt voor allerlei soorten kaarsen, variërend van potkaarsen tot stompkaarsen.

RAAPZAADWAS

Wordt gewonnen uit raapzaad en is een natuurlijke, plantaardige was. Hij heeft ongeveer dezelfde eigenschappen als sojawas, maar dan met een lager smeltpunt, wat betekent dat de was zachter is dan soja of paraffine.

KOKOSWAS

Kokoswas is een van de nieuwste wassoorten in de kaarsenindustrie. Hij is zacht, romig en wit, en heeft, net als raapzaadwas, een laag smeltpunt. Deze was is geschikt om met andere wassoorten te mengen.

PALMWAS

Deze gele was wordt gewonnen uit carnaubapalmolie en is verkrijgbaar in vlokken. Palmwas wordt met name gebruikt voor stompkaarsen en waxinelichtjes, en houdt bijzonder goed kleur en geur vast.

Wasmengsels

Gemengde kaarsvetten worden gemaakt door verschillende soorten was te mengen om de goede eigenschappen te combineren. Paraffine wordt bijvoorbeeld vaak gemengd met natuurlijke wassoorten zoals soja, raapzaad en kokos. Er zijn ook gemengde kaarsvetten verkrijgbaar die volledig uit natuurlijk gewonnen was bestaan.

Was smelten – *au bain-marie*

Wij smelten onze was altijd in een bain-marie of dubbele pan. Gebruik pannen en gereedschap (zie blz. 45) waar je kaarsen mee gemaakt hebt absoluut niet meer om eten te bereiden.

Zet een metalen schenkan of hittebestendige kom op je weegschaal en stel hem op nul in. Weeg de benodigde hoeveelheid was af in de kan, zet hem in een tot halverwege gevulde pan water en warm hem op tot het water zachtjes pruttelt. Roer de was met een houten lepel of spatel tot hij volledig gesmolten is, haal de kan of kom uit de pan en zet hem op een hittebestendige ondergrond. Afhankelijk van het project kun je er nu een geur- en/of kleurstof doorheen roeren.